

Theme:

The difference between **משפט וחוק** is the difference between fair and fact; between **השגחה פרטית** and expression of will; between **נס** and **פורים**; between **הכאת הסלע** and **דברתם אל הסלע**; between **תורה שבכתב** and **תורה שבעל פה**. The **חוק** of Death and the concept of **ירושה** as a chain of existence through which **חוק** becomes **משפט**. The relationship of chaos to paradox

Structure:

פרה standing on its own with **טומאה** as an outgrowth
 The problem of defining **חוק ומשפט**
 Death, paradox and **חוק**
 A new understanding of **ירושה** and **נחלת הארץ**
 Death and Moshe: **קל וחומר**
 Chaos and Purim/Parah
חוק and Chaos as the essence of **בריאה**

- OUTLINE -**פרה AS OUTGROWTH** דיני טומאה

These **דיני טומאה** should have been in **אמור**
 But **הקב"ה** refused to answer Moshe then – Only now does he tell him
 Because **פרה אדומה** was not given to be **מת**!

פרה QUA פרה

The application to **טומאה** is almost an aside:
והיתה לבני ישראל ולגר ולגר הגר בתוכם לחוקת עולם
 By the way: **הוא יתחטא בו**...
 Contrasting **תורה המצורע**
תבוא הפרה ותכפר על מעשה העגל
פרה של מי: משמרת

פרה AS חוק

חוק בתורה – defining the nature of **חוקת התורה**
אמרתי אחכמה והיא רחוקה
ספר החינוך שחושש להביע טעם
הקב"ה יושב ועוסק בפרה....

חוק ומשפט

The Rambam regarding **חוק ומשפט**; See הלכות מעילה ח:ח
 In **תמורה ד:ג** he says that we must give **טעמים**
משפטה ועשייה for both: not to consider the **חוק** less rational than **משפט**
חוקים ומשפטים טובים insists on rationality as part of **מורה נבוכים**
 Then what is the qualitative difference?
 What of **אסתכל באורייתא וברא עלמא** implying that **משפט** is understandable only because **חוק** has so defined it?
 The difference between affecting sensibility, as in **משפט**, and something which is not acting upon nature

REASON, PURPOSE, OR IMPLICATION

But then פרה by definition cannot be any different
 And indeed is not, according to the Rambam: שלמה ידע רוב טעמי כל חוקי התורה
 Requiring the addition of sensibility, literally טעם, for חוק
 Assigning טעם: palatability
 Obviously, there are endless implications in פ"א as in all חוקים
 Distinguishing reason, purpose, implication
 What then is the יחוד מיוחד of פרה
 How can something be חוק, par excellence
 The more *fundamental* description of reality, ultimate delimitation: חוק
 Existential definition is חוק in the sense of delimiting
 משפט is "why?"; חוק is "what"
 Dealing with death itself as an *outgrowth* of פרה

DEATH

Death of מרים and results
 Death of אהרון and results
 The basis of the death of משה
 The פרה אדומה and the עגל, source of mortality
 The dying and the נחש נחשת
 נחש and death
 כל העדה- שמתו כל מתי מדבר ואלו פרשו לחיים

PARADOX

נחש הנחשת in נחש ממית ונחש מחיה is the equivalent of מטמא את הטהורים מטהר את הטמאים
 Paradox is not non-rationality, *para*, i.e. beyond the dualistic thinking that has created it
 The paradox of life and death
 Pursuit of life is what leads to death
 עץ הדעת ועץ החיים
 If you want דעת, you must accept mortality
 "In Heaven, they don't give things by halves"
 Self is needed to live, but self, separation, is source for death
 Youth wasted on young
 עגל in the destruction of the *lifeforce* of פרה אדומה
 עגל גם זה הבל (תנחומא כא) and נחש refers to אהרון
 Moshe and אהרון both: (שבת נה:) מקרה אחד לצדיק וגו'
 In both cases the סוגיא begins with a comparison to the נחש
 ומדבר מתנה וממתנה נחליאל ומנחליאל בא מות
 ומבמות הגיא=קבורה: ויקבור אותו בגיא

מנחליאל: נחלת ארץ ישראל

The other meaning of נחלה is also here: the first נחלה of ארץ ישראל
 Astoundingly, the death of משה ואהרון is part of this, המה מי מריבה
 The מי מריבה=עין משפט-משפטו של משה רבינו – המה מי מריבה and ארץ הרפאים
 מיתתו (של אהרון) מעכבת ירושת הארץ
 עין משפט
 The same contact with שדה עמלקי occurs later in מריבה, as with the אמורי here
 Change in the entire flavor of the relationship with עשו
 The midrash about two brothers who have a debt to pay

עשו

עבדך יעקב vs. אחיך יעקב

Not exposing ברכות vs. the importance of showing you are rich

נעבור vs. יעבור נא אדוני (See the הטורים בעל)

ברגלי אעבור vs. גיד הנשה

Rejection by עשו vs. rejection by יעקב

Financial deal

כיון שהתקרבו לעשו

RADICAL CHANGE

The entire shape of history was changed because of the death of Moshe

The nature of תורה לימוד now defined through מחלוקת and ר"ב (תיקוני זוהר)

תורה ופרה

פעמיים: תלמוד בבלי ותלמוד ירושלמי

ממית עצמו באהל של תורה

כא sees this as the מקור for all the need for פלפול and problems in understanding

כערת עצמך על דברי תורה

רח"ו: Moshe had made it appear as if there were a distance between the נשמה פנימית and the פשט

יושב ועוסק בפרה

סלע המחלוקת

קל וחומר

מי מריבה (רש"י דברים לב:נא) קל וחומר

קל וחומר as an attempt a reconciliation (רש"י דברים ל:ט): word for word parallel of the קל וחומר

This ק"ו is absurd, unless seen in the context of the same paradox of פרה אדומה, where the fact that I do have identity and the same identity leads to death changes nothing

The very parasha dealing with the paradoxical nature of מיתה contains

המן העץ=המן הסלע

Understanding the קל וחומר

The world as a setting for the expression of רצון ה' vs. the world as the expression of the רצון ה'

This is the essence of חוק: we do not need Esther to speak to the king for the same reason that the sun will rise in the morning

קל וחומר of this גילוי is סוף כל הנסים

חוק AND CHAOS

This is the central need of יקדישני

The paradox of רוח והצלה יעמד ליהודים ממקום אחר is the essence of חוק

The difference of forty years was in terms of hitting the rock vs. talking to it

The difference between פסח and פורים

Anything else is לא האמנתם בי

This is the explanation of רח"ו that the חטא was the creation of what appeared to be a gap between the פשט and the פנימיות of Torah

For it is a קציצה בנטיעות in the סוד האמונה which is the ריחוק from יעקב אלוקי יעקב who is הופכי

הצור אגם מים (רמב"ן כ:א)

Breaking the connection between מלכות עילאה ותתאה

The true נחליאל of Torah had to come therefore at Purim

קו ירוק ותוהו ובוהו

The גילוי of chaos is קדושת שמים

And always involves paradox, a beyond-dualistic thinking

Underlying nature and underlying משפט

It is devastating to one who is linked to משפט to come into contact with חוק and its total unfairness

The difference between חוק and משפט is the difference between fairness and fact

para=פרה=pur=probability

זכרם לא יסוף מזרעם and נצח are linked in the totality of possibilities that

משה with a תוהו מעולם התוהו could be linked to as well

The difference between חוק and משפט is the difference between fair and fact; between השגחה פרטית and expression of will; between נס and פורים; between הכאת הסלע and תורה שבעל פה and דברתם אל הסלע.

גדלות בתורה מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים טמא, mirror images of reality, are necessary for

The sacrifice of the comfort of personal place in a world of chance, living always with death: אדם כי ימות באוהל

בנין מ"חייב חורבן בריאה is as much מחרבן ומחריבן

The limitations of those who refuse to accept that בריאה is a creation of תוהו ובוהו

תוהו because of תורה שבעל פה is the הולכים בחושך

ירושה REDEFINING

Death and the concept of ירושה as a chain of existence through which חוק becomes משפט.

ארץ ישראל now needs to be seen as the culmination of all potential, the one thing that cannot be predefined, for it needs to be the results

This accounts for אדע, במה אדע, for a נתינה is the opposite of true ירושה

אזכור דארץ ישראל מחכים: הוחזק נחלה בחזקת אותו שבט (קנח:)

A new attempt at utilization of the potential that had culminated at the point

תוהו means that the evolution of language is an essential part of בולל לשונות ודורשן

This is why עשו is seen here as a real יורש אברהם

And יעקב is a true brother: אחיך יעקב

Moshe as מחוקק cannot exist without the ultimate עול החשבונות פרק מעל צוארו

is the story of desert travel, whether מדבר סיני' מדבר העמים or the ultimate תוהו ובוהו מדבר

הקב"ה is expressed by אומר דבר בשם אומרו

יהי רצון שיצא מחלצי: ושם האחד אליעזר! נצח וירושה ופרה

That should be רבי אליעזר is also the סוד הגלגולים which is the essence of ירושה as we know through יבום

The מי מריבה who explains אבן עזרא as becoming only a detail through involvement in anger

And the perfect מדה כנגד מדה was being unable to give over this קל וחומר

The book of the לוייה, the מלויים of the travel, who are comfortable in תוהו

POSTSCRIPT

The nature of true להקדישני is defined here as the קל וחומר of Moshe: imparting the vision of חוק which involves chaos by definition just as ultimate physical חוק involves chaos and פורים/probability. Death and the concept of ירושה as a chain of existence through which חוק becomes משפט. The relationship of chaos to paradox (and שירה); of disintegration to integration; and of death to life. זכרם לא נשמה לא and נצח are linked in the totality of possibilities that משה with a נשמה could be linked to, open through the באהל כי ימות אדם, the sacrifice of the comfort of personal place in a world of chance, living always with death. The לוייה, who are עול החשבונות הרבים, פורק מעל צוארם, continue to exist in a world of אמת, for they are the מלווי in a מדבר of ישימון, and therefore חוקת is above all their story, the important center of ספר במדבר, the book of לוי.